

PÉTERI KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2011 – 2014.

BEVEZETŐ

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény (Ötv.) 91. §-a szerint a képviselő-testület az alakuló ülését követő hat hónapon belül **gazdasági programot alkot**. A gazdasági program legalább **a képviselő-testület megbízatásának időtartamára szól**, de szólhat ezt meghaladó időszakra is. A program megalkotása és elfogadása a képviselő-testület át nem ruházható hatásköre. (Ötv. 10. §.)

A gazdasági program az önkormányzat részére helyi szinten határoz meg olyan **célkitűzéseket, feladatokat, fejlesztési irányokat és fejlesztéseket**, amelyek az önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban - **a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével** - a kistérség területfejlesztési koncepciójához illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt **feladatok biztosítását, fejlesztését** szolgálják.

A gazdasági program tehát az önkormányzat képviselő-testületének az adott választási ciklusra elkészített, illetve esetlegesen azon is túlnyúló koncepciója. A gazdasági program alapfeladata, hogy **meghatározza azokat a fő célokat és az azokhoz vezető utakat**, amelyeket a képviselő-testület az előtte álló időszakban a település fejlődésével, fejlesztésével, működtetésével, intézményi rendszerével kapcsolatban megvalósíthatónak gondol.

Az önkormányzati gazdasági program alapvető (törvényileg meghatározott) tartalma az alábbi:

- **az önkormányzat fejlesztési elképzelései,**
- **a helyi munkahelyteremtés elősegítésének a kérdései,**
- **a településfejlesztési politika célkitűzései,**
- **a helyi adópolitika célkitűzései,**
- **az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó helyi megoldások.**

Péteri Község Önkormányzata a 2011-2014-es időszakra a pénzügyi realitások, a lakossági igények, a település gazdasági potenciáljai, a kormányzati – jelenleg ismert - gazdasági illetve strukturális előrejelzései alapján az alábbi gazdasági programot határozza meg.

Péteri Község Önkormányzatának gazdasági programja **nem takarékosági terv**. A gazdasági program **Péteri feladatcentrikus működtetésének és fejlesztésének stratégiai alapterve**. Olyan program, terv, amelynek a **célja, hogy Péteri mint település és mint az itt lakó emberek közössége fejlődési üteme fenntartható, életének komfortja biztosítható, és javítható legyen**.

A gazdasági program a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a lépéseket, amelyek **a község fenntartható fejlődését** segítik elő.

A lehetséges fejlesztési irányok és programok között elsőbbséget élveznek azok, amelyek **forrásteremtő partneri együttműködésben** valósulnak meg. Különösen

értékesnek tekintjük azokat a programokat, amelyek a magán- és a közsféra érdekegyesítése által jönnek létre.

A településszerkezet alakításában **a fenntartható fejlődés és a népességmegtartó- illetve népességnövelő képesség** szempontjai minden más megfontolást megelőznek.

A programnak a beépíthető és be nem építhető területek arányának egészséges kijelölése, a **településrészek egyenlőtlen fejlődésének kiegyenlítése**, a komplex **településközponti rehabilitáció** fontos prioritásai.

A gazdasági program elsődleges prioritásnak tekinti **a kötelező önkormányzati (alap)feladatok maradéktalan teljesítését és biztosítását**. Az Önkormányzat a működése során ezért elsőbbséget biztosít a jogszabályok által kötelezően ellátandó feladatok és közszolgáltatások maradéktalan teljesítését szolgáló lépéseknek.

A program megalkotásának az időpontjában **még alapvető a bizonytalanság** az önkormányzati rendszer jövőjével kapcsolatban. Az alkotmányozási folyamat lezajlott ugyan, de az önkormányzati rendszer átalakítása csak koncepcionális állapotban van. Ebben az évben új önkormányzati törvény fog születni. Szinte minden olyan ágazat, amely az önkormányzati feladatellátást érinti átfogó reform előtt áll. Új közoktatási törvény, új szociális törvény várható. Nem kizárt az általános iskolák állami működtetési körbe vonása. Ugyanilyen folyamatok indulhatnak el a közeljövőben az egészségügyi alapellátás és a szociális ellátás területén is. Napirenden van a helyi adórendszer átalakításának a kérdése is.

Az „államosítási” elképzelések és az önkormányzati feladatellátási kötelezettségek átfogó felülvizsgálata szükségszerűen magukkal vonják az önkormányzatok finanszírozási rendszerének, beleértve a jelenlegi helyi adó rendszerének a törvényi felülvizsgálatát. A ma ismert jogalkotói tervek szerint még az önkormányzatok hitelfelvételi lehetősége is állami kontroll alá fog kerülni.

E program elkészültekor – 2011-ben – tehát olyan mértékűek az önkormányzatok létevel, működési szabályzóival, pénzügyi jövőjével, feladatellátási kötelezettségével kapcsolatos bizonytalanságok, hogy érdemileg **megalapozott gazdasági programot felvázolni szinte lehetetlen és talán nem is érdemes**.

E program ezért azokat a célokat és fejlesztéseket vázolja fel, ami a jelenlegi működési keretek között megvalósítható lehet az Önkormányzat számára az elkövetkező időszakban.

1. Állapot, helyzet

Péteri Község Budapesthez és a meglévő, illetve megépítendő gyorsforgalmi utakhoz közel helyezkedik el. A település természeti értékekben szegény. A környezete nagyobb méretű ipari – kereskedelmi fejlesztésekhez önmagában még nem előnyös. Az elmúlt időszakban nagyobb termelő vagy logisztikai vállalkozás nem települt meg a községben. Péteriben ma inkább a kisebb méretű kereskedelmi, szolgáltatási

tevékenységek a jellemzőek. A településen működő vállalkozások száma nem elégséges.

A települést döntően kis és közepes jövedelmű családok lakják. Ennek ellenére az ingatlanok többsége rendezett, megfelelően karbantartott, mely a község külső megjelenését vonzóvá teszi.

Sem a természeti, sem pedig az épített környezet nem emeli ki Péterit a hasonló adottságú települések közül.

Péteri erősségei közé tartozik: a kialakult, modern intézményhálózat, a főváros és a repülőtér közelsége, jó közúti elérhetősége, a kiépült, új közművei, a tervezett 4-es elkerülő út, a település „zártága”, rendje, közbiztonsága, a természeti környezet (Horgásztó környéke, Ó-hegy) szépsége.

A település hátránya: a kevés és általában kicsi helyi vállalkozás, a hátrányos helyzetű családok száma, a magáningatlanok (lakások) egy része elöregedett, a vasúti közlekedés körülményessége.

Péteri hagyományosan több szálon kötődik a szomszédos Monor város intézményeihez. Lazább a kötődésünk a másik két szomszédos városhoz, Gyömrőhöz és Üllőhöz. E kötődéseket mind stratégiailag, mind gazdaságilag, mind intézményrendszeri, mind pedig feladatellátási szinten erősíteni kell e városokkal.

2. A településfejlesztési politika célkitűzései

Az Önkormányzat olyan községet kíván működtetni, amely folyamatosan fejlődik. Ahol minőségek és változatosak a szolgáltatások. Amely nyugodt, biztonságos, barátságos, kényelmes, nyitott, tiszta és élhető. Amely megőrzi a múltjának értékeit, de nyitott az új megoldásokra és modern is tud lenni.

Az Önkormányzat településfejlesztési politikája ilyen település elérésére törekszik.

A Képviselő-testület a község alpinfrastruktúrájának a megteremtését, fenntartását, fejlesztését, az intézményhálózat stabil működtetését és a kötelező önkormányzati feladatok ellátásának maradéktalan biztosítását tekinteti elsődleges célnak.

Az Önkormányzat tudatosan törekszik az alapfeladataihoz és az önként vállalt feladataihoz szükséges források állandó biztosítására.

Az Önkormányzat a nagyobb beruházásait pályázatok útján kívánja megvalósítani.

Hosszútávú településfejlesztési céljaink elérése érdekében **nyitni kívánunk a kereskedelmi, szolgáltató vállalkozások felé.** Céljaink és Péteri működésének finanszírozását **nem a meglévő önkormányzati vagyon eladásából kívánjuk biztosítani,** hanem a Péteribe betelepülő gazdasági vállalkozások és létesítmények értéknövelő beruházásaiból és **a tőlük származó bevételekből.**

Az Önkormányzat településfejlesztési politikájának legfőbb célkitűzése, hogy az **önkormányzati vagyon értéke a ciklus alatt ne csökkenjen**.

Alapelv, hogy a Képviselő-testület csak olyan fejlesztéseket valósítson meg, amelyek **működtetését hosszútávon, zökkenőmentesen és stabilan** is finanszírozni tudja.

A településfejlesztés átgondoltságát segíti a jelen gazdasági program, valamint az éves költségvetési koncepciók, melyek sorrendbe állítják a célokat, illetve részcélokat valósítanak meg a ciklus évei alatt.

A településfejlesztés során – az alapvető településüzemeltetési és közszolgáltatási célú fejlesztések kivételével – figyelembe kell venni a következőket:

Azokat a fejlesztéseket, programokat kell előtérbe helyezni:

- melyekhez kapcsolódva gazdasági számítások igazolják azt, hogy a fejlesztés eredményeként az Önkormányzat tartósan (legalább 4 éven keresztül) a korábbi éveknél magasabb bevétellel, illetve alacsonyabb kiadással számolhat,
- amelyek a helyi lakosság alapellátásához vagy az alapellátási rendszerek fejlesztéséhez kapcsolódnak,
- melyek hosszú távon a népességszám emelkedését idézik elő,
- melyek munkahelyet teremtenek.

Azokat a fejlesztéseket, programokat kell háttérbe helyezni:

- amelyek a lakosság, vagy a vállalkozók szűk körét érintik,
- amellyel a megvalósuló beruházás aránytalanul nagy működtetési kiadásokkal jár, és a létrejött beruházás üzemeltetése aránytalanul nagy terhet ró az Önkormányzatra,
- ahol az adott közszolgáltatás más módon, kedvezőbb anyagi feltételekkel biztosítható.

Az Önkormányzatnak figyelemmel kell kísérnie az egyes közfeladatokkal kapcsolatban felmerülő kiadásokat és a vele szemben keletkező bevételeket adott évben, illetve több év viszonylatában. A növekvő költségvetési kiadással és a csökkenő költségvetési bevétellel járó közfeladatok esetében rendszeresen vizsgálni kell azt, hogy a közszolgáltatás biztosítása más szolgáltatóval, illetve más módon gazdaságosabban és hatékonyabban lehetséges-e.

Döntéseinknél hangsúlyozottan vesszük figyelembe a társadalmi-, és civilszervezetek, valamint helyi közösségek véleményét.

Az Önkormányzat következő településfejlesztési céljai olyan célok, melyek a település általános fejlesztését, szépítését segítik elő, valamint a közszolgáltatások biztosításához és fenntartásához kapcsolódnak.

Településfejlesztési célok különösen:

- építési telkek és ehhez kapcsolódva új utcák kialakítása, lakóterületek kialakítása,
- a középületek környezetének rendezése, egységes és esztétikus településközpont kialakítása,
- parkolók kialakítása az intézmények előtt és a településközpontban,
- a meglévő úthálózat szakszerű, tervszerű felújítása,
- gyalogjárda építése, felújítása,
- csapadékvíz-elvezető rendszer építése, felújítása,
- szennyvízcsatorna további kiépítése, kapacitásnövelése,
- a temető létesítményeinek felújítása, bővítése
- nem hasznosított külterületi önkormányzati ingatlanok hasznosítása.
- ipari, kereskedelmi, gazdasági területek kialakítása, fejlesztése,
- a repülőtér és környéke fejlesztése másodlagos hatásainak kihasználása,
- oktatási – nevelési infrastruktúra továbbfejlesztése,
- egészségügyi szolgáltatások lehetőségeinek bővítése,
- a turizmus lehetőségeinek kiaknázása (Ó-hegy, Horgásztó, a térségben kerékpárút, lovasturizmus, borturizmus lehetőségeinek megteremtése)

A vagyoni helyzet

Az önkormányzatok működésének egyik meghatározó feltétele, hogy a feladatik ellátásához megfelelő vagyonnal rendelkezzenek. Az önkormányzati tulajdon alanya a település lakossága, mint közösség, ezért ezzel a vagyonnal különösen körültekintően kell gazdálkodnia az önkormányzatnak. Az önkormányzati tulajdonnal a képviselő-testület rendelkezik. A forrásokat elsődlegesen a kötelező feladatokra kell fordítani, utána lehet az önként vállalt feladatokra.

Péteriben 2008-ban újraértékeltek az önkormányzat vagyonát, amikor a teljes vagyon átkerült az ingatlanvagyon-kataszterre. Az önkormányzat alapfeladatai ellátását szolgáló ingatlanvagyon: a polgármesteri hivatal épülete, az iskola, az óvoda épülete, a művelődési ház, az orvosi rendelő, a víztorony, a sportpálya ingatlanok. Az önkormányzat vagyonának nagy részét az ingatlanok és építmények képezik, immateriális javak, gépek, berendezések kisebb számban vannak a tulajdonunkban.

Az Önkormányzat vagyona a 2010. évi zárómérleg alapján 1.600 millió forint.
Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Az összes vagyomból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	32,13 %
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	58,001 %

Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	9,85 %
---	--------

A forgalomképtelen törzsvagyon körébe tartozó főbb ingatlanok: közterületek, parkok, játszóterek, buszmegállók, utak, külterületi közutak.

Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon körébe tartozó főbb vagyonelemek: Polgármesteri Hivatal épülete, az intézmények (általános iskola, óvoda, művelődési ház), víz- és csatornavezetékrendszer, víztorony, rekultivált hulladéklerakó.

Egyéb vagyon körébe tartoznak a következő ingatlanok: sportpálya, posta épülete, laktanyai ingatlanok, szántók, erdők.

A gazdasági program anyagi forrásainak megteremtése

Az Önkormányzat a gazdasági programban meghatározott célkitűzések megvalósításához szükséges anyagi források biztosítása érdekében a következő feladatokat rögzíti:

- Az Önkormányzat sajátos működési bevételeinek növelési lehetőségeit meg kell keresni. Törekedni kell olyan helyi adó rendszer megteremtésére, amely megfelel a helyi adópolitika elvárásainak, és hatékony eszköze az Önkormányzat saját forrásai növelésének.
- Az Önkormányzat áttekinti a meglévő vagyontárgyait, azok hasznosításának módjait és lehetőségeit, valamint a fenntartási, üzemeltetési költségek nagyságát. Javaslatot dolgoz ki az egyes vagyontárgyak megfelelő hasznosítására, a felesleges vagyontárgyak kihasználására. Törekszik az üzemeltetési költségei csökkentésére.
- A Képviselő-testület nyomon követi a költségvetési támogatási rendszert, és az elképzeléseivel összhangba hozva igyekszik kihasználni a támogatási rendszer nyújtotta előnyöket (azaz a feladatokat igyekszik olyan formában, illetve feltételekkel megteremteni, hogy a legkedvezőbb összegű támogatást kapja).
- Az Önkormányzat törekszik arra, hogy a gazdasági programjában meghatározott célkitűzéseket lehetőség szerint hitelfelvétel nélkül, minél több pályázati forrás bevonásával valósítsa meg.

Az önkormányzat pénzügyi gazdálkodása

A Kormányzatnak a helyi önkormányzatok hosszú távú finanszírozásáról szóló terveit jelen pillanatban nem ismertek, így nem tesznek lehetővé hosszú távú pénzügyi prognózist, de a stratégiai célok meghatározását feltétlenül indokolják.

- Az Önkormányzat egyik legfontosabb feladata a működőképesség biztosítása, a költségvetési egyensúly megtartása.
- Az Önkormányzat saját forrásait egészítik ki a pályázati források. Sikeres pályázat feltétele, hogy ne a pályázati kiírásokhoz igazítsuk fejlesztési elképzeléseinket, hanem meg kell határozni a célokat, elő kell készíteni, és meg kell határozni a pályázatokhoz szükséges önrészt. Koncentráltan nagyobb hatékonysággal nyerhetünk külső forrásokat.

- Az egyre szűkülő költségvetési források – különösképpen a felhalmozási és tőkejellegű bevételek – valamint a növekvő társadalmi szükségletek miatt jelentkező beruházási, fejlesztési feladatok miatt a saját forrást, illetve pályázati finanszírozást szükség esetén egyéb külső forrással kell kiegészíteni.
- A megalapozott gazdasági döntések legfontosabb feltétele a gyors és pontos információ. Ennek érdekében ki kell alakítani az Önkormányzat intézményei és a Polgármesteri Hivatal egységes pénzügyi információs rendszerét.

Vagyongazdálkodás elvei

A településnek a fenntartható fejlődés érdekében a racionális terület-felhasználásra, a beépíthető és be nem építhető területek egészséges arányának megtartására, az ésszerű település üzemeltetés feltételeinek biztosítására kell törekednie. Mindezekkel összefüggésben kiemelt hangsúlyt kell adni az épített és a természetes környezet rehabilitációs folyamatainak.

- Feladat az ingatlanvagyon áttekintése mind a forgalomképes, mind a korlátozottan forgalomképes ingatlanok tekintetében. Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az ingatlanpiac változásait és az önkormányzat feladatellátásához szükséges ingatlanvagyont.
- Az önkormányzat feladatellátását szolgáló középületek karbantartására folyamatos figyelmet kell fordítani, hogy a kor elvárásainak megfelelő infrastrukturális háttér biztosított legyen.
- A forgalomképes ingatlanokat bérbe adjuk, egyedi döntésekkel értékesítjük. Az elidegenítést lehetőség szerint a funkció meghatározásával valósítjuk meg.
- Az önkormányzati tulajdonban lévő, nem lakás céljára szolgáló ingatlanok bérleti jogviszonyát felülvizsgáljuk. A bérleti díjakat a piaci viszonyokhoz alakítjuk, a bérleti szerződések tartalmi felülvizsgálatát elvégezzük.
- Az önkormányzat tulajdonában lévő, értékesítésre nem kerülő üres ingatlanok hasznosítására feladattervet kell kidolgozni.
- Gazdasági-kereskedelmi szektor kialakítása, hasznosítása, bérbeadása, értékesítés lehetősége, vállalkozások betelepítése.

Az Önkormányzat a nem lakáscélú helyiségei kihasználása lehetőségeit rendszeresen megvizsgálja. A hasznosítás során figyelembe veszi a közszolgáltatások biztosításának elsőbbségét, majd a felesleges kapacitások gazdaságos kihasználására törekszik.

Az önkormányzati ingatlanok állagmegóvását, vagyonvédelmét biztosítani kell.

Nagyon fontos szempont az, hogy az önkormányzati tulajdonú ingatlanokból befolyó bevételek ne csak működési kiadásokra, hanem látható és szükséges fejlesztésekre, beruházásokra, pályázati önrészekre, illetve a meglévő tartozásaink törlesztésére fordítódjanak.

El kell készítsük a volt honvédségi **laktanya** ingatlanainak ésszerű **hasznosítási tervét**. Kezdeményeznünk kell a jelenleg még állami tulajdonban álló területek tulajdonbavételét. Meg kell találnunk a teljes terület üzleti, illetve közösségi (gyermektáborok, hagyományőrző találkozók, kulturális programok, koncertek, lőtér, élménypark kialakítása) hasznosításának kompromisszumos arányát.

A Laktanya közművesítése, a vízrendszer és a csatornarendszer kiépítése és az odavezető út felújítása az érintett magánvállalkozások, a terület közvetlen szomszédságában élő gyömrői lakosok, Gyömrő Város és Péteri Község közös teherviselésével valósulhat meg.

Az intézményeknél kezdeményezni kell az energiatakarékossági szempontok előtérbe kerülését: a fűtés, a víz, és villamos energia költségek csökkentését. El kell végeztetni a teljes intézményhálózat energetikai felülvizsgálatát és kedvező pályázati lehetőségek megléte esetén meg kell tervezni a teljes körű energia racionalizálását, korszerűsítést, különös tekintettel az alternatív energiák ésszerű használatára. A megújuló energiaforrások és hasznosítása a jövő egyik elengedhetetlenül fontos feladata lehet.

Lakosságszám

Péteri a legutóbbi másfél évtizedben 400 fővel gyarapodott. Az elmúlt években Péteriben – az önkormányzati építési telkek elfogyása, a minimális mértékű üzleti célú lakásépítések és a komolyabb utcakialakítások hiánya okán - megállt a nagy arányú lakossági betelepülés. A gyermeklétszám így jelenleg alapvetően stagnál. A szabályozási tervünk által biztosított telkesítési lehetőségek (alapvetően magánérs ingatlanfejlesztések által történő) megvalósulásával párhuzamosan **Péteri lélekszáma középtávon (egy évtizeden belül) elérheti a 2500-2600 főt.** Ennél nagyobb lakosságszám már szétfeszítheti a település intézményrendszerét. A fokozatos létszámnövekedés és tudatos községfejlesztés mellett Péterit továbbra is egy **„kertvárosias” jellegű, jól áttekinthető, emberi léptékű településnek képzeljük.**

A helyi építési szabályzat és a szabályozási terv ma jelentős mértékű telkesítéssel beépíthető területet határoz meg, egyúttal több telektömb feltárását engedélyezi, új utcák megnyitásával. A gazdasági válságot megelőző időszakban jelentős volt Péteriben (az országszerte is jellemző) ingatlanbefektetői érdeklődés a belterületbe vonható vagy belterületi építési telkek iránt. E beruházói elképzelések (amelyek a válság hatására mára teljesen eltűntek) általában többlakásos társasházak kialakítására irányultak. Ezeket a hatályos szabályozási tervünk ma még nem teszi lehetővé. A kisvárosias, modern településképhez azonban az ilyen beépítési módok is hozzátartoznak. A szabályozási tervben meg kell adjuk az ilyen jellegű fejlesztések jogi lehetőségét. A gazdasági válság (jelenleg még előre nem látható időpontbeli) elmúltával, a (várt) gazdasági fellendülés és a (szintén várt) kormányzati intézkedések pozitív hatására e gazdasági program időbeli hatálya második felétől újra számolhatunk a lakáspiac megélénkülésével. Ez keresletet támaszthat a ma már meglévő építési telkekre, új építési telkek és utcanyitások folyamatát indukálhatja és ingatlanbefektetői érdeklődést is eredményezhet Péteri iránt. Összekötve az M4-es út tervezett megépülésével és azzal, hogy a már megépült M0 körgyűrű (és annak folyamatban lévő fejlesztése) a korábbinál jóval egyszerűbbé és gyorsabbá teszi mind Budapest, mind annak környezete, mind pedig az országos gyorsforgalmi úthálózati rendszer és azon az ország szinte bármelyik térségének Péteriből történő egyszerű megközelítését, **2013-2014 környékére komolyan számolhatunk a lakosságszám emelkedésének a megkezdődésével.**

A lakosság színvonalas szolgáltatásokkal való ellátásához a mai lakosságszám azonban láthatóan kevésnek tűnik. Helyi szolgáltatások érdemi megjelenéséhez és üzleti „megéléséhez” a mainál nagyobb lakosságszámra lenne szükség. A településközpont rendezésekor a Képviselő-testületnek figyelemmel kell lennie arra is, hogy (magán)szolgáltatók megfelelő környezetben tudjanak a településen megjelenni és működni. Az Önkormányzat a lakosság fogyasztási igényeivel összhangban szükségesnek tartja új szolgáltatások megjelenését és a meglévők korszerűsítését.

A betelepülő lakossággal együttjáró előnyök (a személyi jövedelemadó helyben maradó része, a gépjárműadó megnövekedett mértéke, a helyi adóbevételek emelkedése és az egyes állami költségvetési támogatások (normatívák) emelkedése) mellett erőteljes lakosságszám-emelkedés esetén egyúttal számolnunk kell a humáninfrastruktúra fejlesztésének a szükségességével és annak kiépítési illetve működtetési költségeivel is.

A belterületi (új) utcákban a közművesítés kötelezettsége (víz, csatorna, gáz, áram, közvilágítás, járda, vízelvezetés, útkialakítás, stb...) az Önkormányzat feladata. E beruházások megvalósítására egyértelmű a lakossági igény. Az ilyen beruházások esetében a jogszabály lehetőséget ad az Önkormányzat számára un. **útépítési és közművesítési hozzájárulás** kivetésére és beszedésére. Ezt a megvalósult beruházással érintett ingatlantulajdonosok az érdekeltységük arányában kell, hogy teljesítsék. A továbbiakban ezzel a jogi eszközzel az Önkormányzatnak a **korábbiakhoz képest sokkal határozottabban kell élnie.**

100 új lakás esetén (ez ebben a ciklusban reálisan nem várható) 300-350 új lakossal számolhatunk. Azt feltételezve, hogy az új beköltözők alapvetően fiatal, családalapítás időszakában lévő személyek, 100-150 gyermekkel (kb. 30 óvodás korúval és kb. 60 iskolás korúval számolhatunk).

Az Önkormányzat ma maga határozhatja meg a településen történő telkesítések, utcanyitások és befektetői lakásépítések módját és ütemét. Ezzel a **lakosságszám-növekedést is kontrollálni tudjuk.** Új utca nyitása, építési terület belterületbe vonása nem történhet meg az a Képviselő-testület döntése nélkül.

A betelepülő lakosságszám humáninfrastruktúra ellátásának önkormányzati fejlesztési költségeihez az Önkormányzattal megkötött megállapodások révén az **ingatlanfejlesztői oldalnak is hozzá kell járulnia.**

Szennyvízkapacitás

A nagyobb mértékű telkesítés és lakosságszám növekedés egyik komoly problémája és megnehezítője a **szennyvíztisztítói kapacitásunk** mai korlátozott mértéke. A település napi szennyvízkibocsátási kvótája már ma a **maximumon** van. Kisebb mértékű lakossági rácsatlakozásokra még van ugyan lehetőség, de **nagyobb mértékű lakossági vagy gazdasági rákötések előtt már komoly problémák állnak.** (100 új ingatlan megjelenése 50 m³/nap kibocsátással jár.) Alapvető feladata a Képviselő-testületnek az, hogy a **kibocsátási kvótánk mértékét - ideiglenesen, átmenetileg külön megállapodásokkal - növelje.** Ezen túlmenően döntenünk kell a

szennyvízrendszerünk hosszútávú működtetésének irányáról is. A monori szennyvíztelep fogadói képességének 30 százalékos növelését célzó pályázat még beadás előtt áll. Sikeres pályázat és sikeres kivitelezés után az arányos 30 százalékos péteri kvótanövekedés (ami reálisan is csak e ciklus második felére várható) is alig elégíti ki Péteri mai igényeit. A Képviselő-testületnek már a ciklus első felében (a pályázaton való indulás előtt) foglalkoznia kell a **szennyvízkérdés maitól eltérő irányának esetleges kijelöléséről is.** A környezetünkben ma még Gyömrő és Üllő is komoly mértékű szabad szennyvíztisztítási kapacitásokkal rendelkezik. Meg kell vizsgálnunk a péteri rendszernek a monori tisztítóról történő leválaszthatóságának a műszaki és jogi kérdéseit.

Pályázatok

Az Önkormányzat településfejlesztési céljainak megvalósításához nélkülözhetetlen az **európai uniós és a hazai pályázatokon való aktív részvételünk.** A pályázatfigyelés és pályázataink koordinálása ma megoldott. A pályázati lehetőségek kihasználására fel kell készülni az elvégzendő feladatok **tervdokumentációjával.** A Képviselő-testületnek azonban folyamatosan készenlétben kell tartania könnyen mobilizálható pénzügyi forrásokat a pályázatok önrészeire, az önerő biztosításához az éves költségvetésekben tartalékot szükséges képezni. A pályázati önrészek biztosítására az Önkormányzat a mindenkori tartalékokat kívánja felhasználni.

A sikeres pályázatok érdekében:

- a pályázatok megírására és koordinálására alkalmas személlyel rendelkezik az önkormányzat, de nagy projektek elkészítésére külső megbízottat is igénybe kell venni,
- lépéseket kell tenni az adott fejlesztés megyei, kistérségi, illetve régiós fejlesztési programhoz való csatlakozásra,
- a pályázatok benyújthatósága érdekében a kiemelt fontosságú fejlesztésekre előre terveket kell készíttetni – mivel a tervezés, valamint az engedélyeztetés időigényessége miatt az adott pályázatban megadott határidő gyakran nem elegendő,
- meg kell vizsgálni a sikeres pályázatokra ösztönző érdekeltségi rendszer kidolgozásának szükségességét.

Az üllői, hosszúbereki vasútállomás P+R parkoló

Péterit érintő ma már előre látható állami beruházások közül a vasútállomáson (ami egyébként Üllő Város közigazgatási területe és nem Péteri) kialakítandó P+R parkoló előnyös lehet Péteri lakossága számára. E tervek megvalósításában együtt kell működjünk az állammal. A parkoló működtetési költségeit fel kell vállaljuk. A kulturált, tiszta és kamerákkal megfigyelt P+R parkoló kialakítása járhat olyan következménnyel, hogy a mai autóbusz-közlekedés által kiszolgált forgalom egy része átterelődik a gépkocsis forgalomra. Fejlesztési lehetőség lehet egy kerékpárút kialakítása a vasútállomásra (amelynek tervezési, területvásárlási, kisajátítási és kialakítási költségei már e cikluson túlmutatnak), illetve a buszközlekedésbe más piaci szereplők bevonása.

M0 út

A megépült M0-ás körgyűrű közvetlenül nem érinti Péterit, de várhatóan (a tervezett M4 út kiépülésével még fokozottabban) mérhető lesz annak pozitív gazdasági hatása Péteriben is.

M4 út

Az M4-es út Péterit érintő szakasza a korábbi tervek szerint már az előző önkormányzati ciklusban elkészült volna. A projekt mára sajnos visszatért a **tervezési stádiumba**. A mai ismereteink szerint a beruházás (a megfelelő pénzügyi forrás rendelkezésre állása esetén) legkorábban is csak **a jelenlegi önkormányzati ciklus legvégén** valósulhat meg, de valószínűbb, hogy inkább csak a következő ciklusban. Péteri fejlődésének egyik fontos eleme lehet az, hogy sikerül-e a haleszikeri lehajtó környezetében megfelelő **gazdasági-kereskedelmi területeket kialakítani a szabályozási terv módosításával**. Az ma valószínű, hogy az útnak ebben az önkormányzati ciklusban érdemi hatása a helyi gazdaságra már kevés lesz.

Informatika

Az informatikai lehetőségek biztosítása a települési önkormányzatok számára a modern kor követelményeihez való igazodás, felzárkózás követelményét jelenti. Az informatika terén meg kell valósítani azt, hogy

- az Önkormányzat által létrehozott korszerű honlap folyamatosan bővítve, frissítve legyen,
- az internet hozzáférés továbbra is biztosítva legyen a lakosság széles köre számára a könyvtárban, és néhány ingyenesen használható wifi-ponton,
- az önkormányzati feladatellátásban közreműködő, az informatikai eszközök használatát is igénylő területeken történjen meg az érintett személyek számítógép-kezelési képzése.

3. Fejlesztési elképzelések

Az Önkormányzat e ciklusra szóló főbb fejlesztési szándékai közé tartozik:

- a.) A Polgármesteri Hivatal külső, belső felújítása, akadálymentesítése.
- b.) A településközpont komplex felújítása, kialakítása. Rendezett, új főteret alakítunk ki.
- c.) A polgármesteri hivatal belső udvarának rendezése. A garázsok és lomtárolók elbontása után a belső udvart – a településközponti átalakításokkal összhangban – közparkként vagy parkolóként.
- d.) A vasútállomáson parkoló kialakítása.
- e.) A Művelődési Ház külső és belső felújítása.

- f.) Az önkormányzati intézmények előtt parkolók kialakítása.
- g.) A felmerülő lakossági igények tükrében: heti egyszeri alkalommal működő élelmiszerpiac kialakítása.
- h.) Kerékpártárolók kihelyezése az önkormányzati intézmények előtt.
- i.) Gyalogátkelőhely létesítésének kezdeményezése a főúton.
- j.) A játszóterek felújítása.
- k.) A Kastélykert és a Templomtér felújítása.
- l.) Utcabútorok, padok és további szemégyűjtők kihelyezése a közterületeken.
- m.) Közpark (Újszülött Gyermek Parkja) kialakítása a Bereki és a Bercsényi utca közötti területen.
- n.) Gazdasági és kereskedelmi területek kialakítása a község jelenlegi külterületein, vállalkozások letelepítése és munkahelyteremtés céljából.
- o.) A termálvízre épülő, egészségügyi, wellness és energetikai célú beruházások megvalósíthatóságának a lehetőségének a kidolgozása.
- p.) A közintézmények akadálymentesítése a törvényi előírásoknak megfelelően.
- q.) Önálló gyermekorvosi rendelőhelyiség kialakítása.

Idegenforgalom

Az idegenforgalom a település azon ágazata, ahol még vannak kiaknázatlan lehetőségek. Ki kell használni azt, hogy Magyarország egyre népszerűbb turisztikai célpont a külföldi lakosság számára, és jó ütemben fejlődik a belföldi turizmus is. A turisztikai kínálat az igényeket figyelembe véve egyre szélesedik, ahol a településnek meg kell találnia, illetve ki kell alakítania saját arculatát és tovább kell fejlesztenie a turisztikai vonzerejét. A turisztika fontos azért is, mert munkahelyteremtő és megtartó képessége is jelentős.

A főváros, a nemzetközi repülőtér közelsége, a település barátságos miliője és a környező városok egyes turisztikailag értékelhető attrakciói (monori borturizmus, gyömrői tófürdő, golfpálya, lovardák) vonzóvá tehetik Péterit is idegenforgalmi szempontból.

Megfelelői befektetői tőkével együttműködve potenciális fejlesztési területként az **ó-hegyi szőlőhegy**, a Horgásztó és a **Haleszi-kert** turisztikai és infrastrukturális fejlesztése jöhet szóba. A **régi laktanya belső területe** annak zártsága és természetközelsége miatt szintén alkalmas lehet rekreációs vagy idegenforgalmi hasznosításra.

Fejleszteni kell a település **turisztikai arculatát**. Kiemelten kell kezelni azokat a fejlesztéseket, melyek turisztikailag is jelentőséggel bírnak, vonzerőt jelentenek. A turisztikai fejlesztésekkel egyidejűleg ösztönözni kell a **falusi magán szálláshelyek** kialakulását.

A **falumúzeumban** kiállított tárgyak, eszközök cseréje, felfrissítése időszerű feladat.

Fontos a **testvérközségi kapcsolat** ápolása, illetve más településekkel hasonló kapcsolatok kialakítása.

4. A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése

A befektetés támogatási politika célkitűzései

A Képviselő-testület a befektetés támogatási politikai célkitűzéseit a következők szerint határozza meg:

- A Képviselő-testület folyamatosan törekszik arra, hogy a befektetők számára a település és az Önkormányzat kedvező feltételeket biztosítson.
- A Képviselő-testület támogatja azokat a befektetőket, amelyek hozzájárulnak a település fejlődéséhez, illetve munkahelyet teremtenek.

A bevételeink és a helyi foglalkoztatottság növelése érdekében a **gazdasági és kereskedelmi területek növelése, létrehozása** szükséges. Az ilyen területeken megjelenő vállalkozói tőke és a tevékenységek adóbevételei nélkül a település működtetése ellehetetlenülhet. Ki kell használnunk a megépülő **4-es elkerülő út által adott gazdasági fejlődési lehetőségeket**.

A volt **laktanya infrastruktúrájának** a kiépítésébe a vállalkozói tőkét is be kell vonni.

A gazdasági-kereskedelmi területeken lehetőséget kell adni a **termelő-szolgáltatóüzemek és kereskedelmi egységek és egyéb más vállalkozások betelepülésére** a foglalkoztatottság és az önkormányzati bevételek javítása érdekében.

Az Önkormányzat támogatja a munkahelyteremtő beruházásokat és az eszközrendszerével elősegíti azok megjelenését településünkön.

A helyi vállalkozások támogatása, érvényesülésének segítése érdekében össze kell állítani az ún. **„vállalkozói térképet”**, amely tartalmazza, hogy a településen mely vállalkozások mivel foglalkoznak és milyen címen található a telephelyük és amelynek segítségével az önkormányzati megbízások, megrendelések során elsősorban a helyi vállalkozókat tudjuk majd foglalkoztatni.

Az önkormányzati beruházások és megbízások során **elsődlegesen továbbra is helyi vállalkozókat** kívánunk foglalkoztatni.

A település honlapján bemutatkozási lehetőséget kell biztosítani a helyi vállalkozásoknak.

A munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése érdekében az Önkormányzat:

- a fejlesztési elképzeléseknél meghatározottak szerint segíti a helyi ipart, a helyi vállalkozásokat,
- segíti a helyi gazdaság megerősödését, hogy a vállalkozók számára munkahelybővítési lehetőséget teremtsen, ehhez igyekszik kedvező infrastrukturális hátteret kiépíteni és a vállalkozásokat érintő adórendeleteihez foglalkoztatást és fejlesztést elismerő kedvezményeket dolgoz ki,
- rendszeresen együttműködik a munkaügyi hivatalokkal.

A **közmunka program** lehetőségeinek a teljes kihasználásával folyamatosan munkalehetőséget biztosítunk településünk arra szociálisan rászoruló lakóinak.

5. A helyi adópolitika célkitűzései

Az Önkormányzat fontosnak tartja a helyi adópolitikai célkitűzések megfogalmazását, mivel az jelentősen befolyásolja a településen keletkező saját bevételeit, illetve hatással van a településen élő magánszemélyek és vállalkozók anyagi terheire is.

A helyi adók esetében a Képviselő-testület az adóztatást úgy kívánja kialakítani, hogy az egy meghatározott stabilitás, állandóság mellett, folyamatosan az Önkormányzat biztos bevételi forrását jelentse, ugyanakkor igazságos is legyen az adózói kört illetően.

A kivetett adók beszedésére még eredményesebb módszereket kell alkalmazni. Az adóbehajtásra a korábbinál komolyabb figyelmet kell fordítani.

Amennyiben az önkormányzatok állami finanszírozási metodikája továbbra is elvonási jellegű és irányú lesz, az Önkormányzatnak át kell értékelnie a jelenlegi **helyi adó politikáját** és a működés biztonságának a megteremtése és a szükséges fejlesztési források biztosítása érdekében - szükség esetén - a saját bevételeit e területen is növelnie kell.

A helyi adóztatás során a Képviselő-testület:

- minden évben, a költségvetési koncepcióhoz kapcsolódva megvizsgálja a helyi adóztatás által nyújtott bevételszerzési lehetőségeket,
- adófajtánként meghatározza az érintett adózói kör nagyságát, a rendszerbe beépítendő – a gazdasági program célkitűzéseit elősegítő – kedvezmények és mentességek rendszerét, a várható bevételeket, és az adóztatás miatt jelentkező negatív hatásokat,

- adófajtákat összehasonlítva dönt a bevezetendő, illetve fenntartandó adókról, az adórendeletek módosításokról,
- olyan adórendeletet fogad el, amelynél figyelembe veszi a lakosság teherviselő képességét, a vállalkozásokat érintő adórendeleteihez (foglalkoztatást és fejlesztést elismerő) kedvezményeket dolgoz ki.

Az adóbevételek növelése érdekében a Képviselő-testület fokozott figyelmet fordít arra, hogy:

- az adózók fizetési morálja javuljon, ennek érdekében rendszeresen tájékozik az adókötelezettségek nagyságáról, a beszedésre tett intézkedésekről, illetve a szükséges adó végrehajtási szankciók alkalmazásáról, valamint az intézkedések alapján elért eredményekről,
- az adóalanyok teljes köre adóztatásra kerüljön, ennek érdekében tájékoztatást kér az adóalanyi kör adóbejelentkezési kötelezettsége teljesítéséről, a lehetséges adóalanyok és a vonatkozó nyilvántartások egyeztetésének eredményéről,
- az adózók tájékoztatást kapjanak az adóbevételek felhasználásról, mivel az adóforintok ismert felhasználási célja, illetve elért eredményei segítik az önkéntes befizetést (a honlapon közzé kell tenni az adóbevételek nagyságát, és az adóbevételek felhasználási célját, valamint a tényleges felhasználást).

6. Az egyes közszolgáltatások bemutatása és az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldások

Az Önkormányzat feladata e ciklusban, hogy felülvizsgálja az **önkormányzati alapfeladatok** ellátásának jelenlegi rendszerét. Élnünk kell a szomszédos települések fejlettebb ellátási rendszeréhez való ésszerű csatlakozás, a **társulás lehetőségével**, hogy feladatellátásunk jobb minőségi és pénzügyi keretek között működhessen.

A magas szakmai színvonalú működés érdekében el kell végezzük az önkormányzati feladatellátási rendszerek felülvizsgálatát, átvilágítását. Szakértők segítségével hatékonyabb szakmai felügyelet alá vonjuk az iskola és az óvoda munkáját. Értékeljük a helyi szociális ellátás és a háziiorvosi ellátás működését is.

1. Egészségügyi alapellátás

Háziiorvosi ellátás

Az ellátása önkormányzati alapfeladat. A fenntartói, működtetői ellenőrzés eddig nem volt rendszeres. Az ellátás felett a szakmai felügyeletet az ÁNTSZ biztosítja. Az ellátás az eszközállomány szempontjából megfelel az előírásoknak.

Érdemes végiggondolni a jelenlegi ún. „vegyes körzet” helyett (ahol a felnőtt betegekkel egy helyen és egy időben történik a beteg gyermekek ellátása) olyan rend kialakítását, hogy a gyermekekkel **önálló, szakképzett gyermekorvos** foglalkozzon. A mai szabályok szerint erre Péterinek önállóan nincs lehetősége. Az önálló gyermekorvosi rendelés megteremtése társulásban történhet más (szomszédos) településsel.

A háziorvosi ellátás jelenleg vállalkozó háziorvossal történik. Ennek a fenntartása a továbbiakban is indokolt, de jelenleginél pontosabb szerződéses feltételek mellett.

Védőnői ellátás

Az ellátás ma egy védőnővel működik. Az ellátás érdemi fenntartói felügyelete nem megoldott. A közalkalmazott védőnő felett a munkáltatói jogokat a polgármester gyakorolja. A szakmai felügyeletet az ÁNTSZ biztosítja. Az ellátás személyi, szakmai és tárgyi feltételei biztosítottak.

Megoldásra vár az egyszemélyes közalkalmazotti foglalkoztatással járó munkaügyi kérdések jogszerű rendezése (szabadság, távollét, betegség idején a helyettesítés, illetve a szakmai vezetői irányítás nem megoldott). Ez a kérdés más önkormányzattal történő társulásban megoldható lehet.

Háziorvosi ügyelet

Ellátása több más településsel együtt társulásban történik. Az ügyelet ún. központi ügyelet. Az ellátás központja: Monor. A szakmai felügyeletet az ÁNTSZ biztosítja. A szolgáltató közbeszerzési eljárásban került kiválasztásra. A működésével kapcsolatban érdemi panaszokról nincs tudomásunk. Az ellátás rendjében érdemi változtatás nem indokolt.

Fogorvosi ellátás

Ellátása több más településsel együtt (Monor, Monorierdő, Csévharaszt, Vasad) társulásban történik. A gesztor: Monor. Szakmai felügyeletet az ÁNTSZ biztosítja. Az ellátás önálló fejlesztésére nincs lehetőségünk.

Iskola egészségügyi ellátás

Az ellátás megoldott. Változtatást nem igényel.

Gyógyszertár

Gyógyszertár biztosítása nem önkormányzati feladat. Azt az önkormányzat nem is vállalja fel. Lehetőséget biztosítunk azonban arra, hogy gyógyszerési vállalkozói tőke akár önkormányzati ingatlanban gyógyszertárat nyisson és működtessen.

Oktatás, nevelés

Általános iskolai oktatás

A jelenlegi általános iskola a megépült tornateremmel hosszú évtizedekre biztosítja az általános iskolai oktatás tárgyi-technikai feltételeit. A személyi és a tárgyi feltételek adottak a színvonalas feladatellátáshoz.

Az általános iskola tanulói létszáma jelenleg 200 fő. Az intézmény maximális gyermeklétszáma: 270 fő. Jelentős beköltözések nélkül a tanulólétszám várhatóan nem nő. A várt lakosságnövekedéssel együttjáró gyermekszám-növekedést az iskola kapacitása elbírja. Középtávon ezért nem indokolt az iskola kapacitásának növelése. A gyermekszám növekedése felvetheti a pedagóguslétszámok emelésének a szükségességét. Ezt azonban a gyermeklétszám növekedésével együttjáró állami támogatás kompenzálhatja.

(Megjegyzés: e program megalkotásakor komoly politikai szándék van az iskolák állami fenntartásba vétele és a pedagógusok bérének állami körbe vonására. E mellett folyik a közoktatási rendszer alapvető átalakítása is, aminek az irányai és elképzelései még képlékenyek. A kormányzati döntést követően várhatóan jelentős változások következnek az oktatás szakmai irányításában, felügyeletében és a finanszírozás módjában is.)

Meg kell vizsgálnunk az iskolai **logopédiai, fejlesztő pedagógiai, pszichológusi ellátás** biztosításának a lehetőségét.

Óvoda

Az óvoda a 2010-es felújítás után is három csoportos maradt. A vegyes csoportos (korcsoportonként nem elkülönített) nevelés megváltoztatása jelenleg szakmailag nem indokolt.

A maximális csoportlétszám: 25 fő. Az óvoda maximális gyermeklétszáma: 75 fő. Az óvoda ma a kapacitása maximuma közelében működik. Jelentősebb lakosságnövekedés esetén – illetve a középtávú lakosságnövekedésre tekintettel – mindenképpen szükséges az óvoda jelenlegi kapacitásának a növelése, még egy csoportszoba kialakítása.

Az óvoda jelenlegi elhelyezésére szolgáló mai ingatlan már csak korlátozott mértékben építhető be. Mindenképpen meg kell oldani ezért az óvoda ingatlanának és udvarának területi növelését.

Új csoportszoba kialakítása a ciklus második felére lehet időszerű. Ezzel együtt tornaszoba, orvosi szoba nevelői szoba, öltöző, mosdó kialakítása is szükséges (kb. 100 m².) (becsült költsége: 40-50 Millió forint) Egy új óvodai csoport éves működtetésének többlet bérköltsége kb. 12 Millió forint.

Megfelelő pályázati forrás megléte esetén középtávon új óvoda kialakítására is sor kerülhet. Ennek becsült költsége (telek nélkül): 250-350 Millió forint. Helyileg az új óvoda a mai óvoda (jelentősen megnövelt) telkén képzelhető el, de szoba kerülhet más (jelenleg is önkormányzati tulajdonban álló, megfelelő méretű) ingatlan is.

Művészeti képzés

A művészeti oktatás nem önkormányzati alapfeladat. A képzés fenntartása és megtartása a Képviselő-testület szándéka, azzal, hogy e képzési mód fenntartása nem

mehet az általános iskolai képzés és óvodai nevelés rovására. A művészeti képzés megfelelően működik. Fenntartói szakértői ellenőrzésére sort kell keríteni.

Közösségi színtér, közművelődés, könyvtár

A közművelődési törvény szerint a lakosság számára a közösségi színtér biztosítása kötelező önkormányzati feladat. Ez a művelődési ház keretein belül történik.

Felül kell vizsgálni a helyi közművelődési rendeletet és a helyi közművelődési feladatellátás és a könyvtári feladatellátás rendjét.

A **Művelődési Ház helyiségeinek használatát** újra kell gondolni. Ki kell alakítani egy olyan **Civil Központot**, amelyet minden társadalmi szervezet, helyi közösség egyforma feltételekkel vehet igénybe. Ezt megelőzően fel kell újítani és el kell látni a közösségi működéshez, események, rendezvények szervezéséhez szükséges tárgyi feltételekkel.

Korszerűsíteni kell a **színpad hang és fénytechnikáját, illetve eszközállományát.**

Meg kell oldani a **művelődési ház fűtési rendszerének hatékonyabbá tételét.**

Szükséges a művelődési ház korszerű, hangulatos **belső felújítása.**

Meg kell találni a **művelődési ház belső udvarának jövőbeli funkcióját** is. Dönteni kell arról, hogy a terület maradjon-e a jelenlegi közösségi rendezvényhelyszín vagy kapjon elegáns díszkerti miliót, amely harmonizál a kastély és a Templomtér hangulatával.

Szeretnénk egy olyan helyet kialakítani, ahol gyermekeink megismerhetik és elsajátíthatják a kézművesség fortélyait településünk azon idős lakóitól, akik még őrzik az ősi tudás tárházát (pl. fazekasság, szövés).

A helyi kötődések kialakítása, a hagyományteremtés, a hagyományápolás és a közösségszervezés szempontjából elengedhetetlen egy igazi étellel teli, modern **felújított közösségi színtér kialakítása.**

A **könyvtár** jövőbeli működtetésének egyik alapkérdése a könyvtár szerepének pontosabb meghatározása. Péteriben – bár ez az oktatási törvény szerint kötelező lenne - jelenleg nem működik ún. **„iskolai” könyvtár**. Biztosítani kell a könyvtár napi szintű nyitva tartását. A hétvégi nyitva tartás szükségessége felülvizsgálandó. Meg kell találni a könyvtár „iskolai” könyvtár funkcióját. A könyvállományt évente bővíteni kell. A lakosság körében ismertté kell tenni a könyvtári szolgáltatások körét. Továbbra is biztosítani kell a könyvtárban az internet hozzáférést, az elektronikus információhordozók használatát.

A könyvtári teleházon túl biztosítani kell a település közterületein olyan helyek (**wifi-pontok**) **kialakítását**, ahol a lakosság szabadon hozzáférhet az internethez.

Alapvető probléma, hogy a könyvtár helyiségei és felszerelései elhasználódtak, lelakottak. A könyvtár nem rendelkezik mosdóval. Döntést kell hozni a könyvtár esetleges áthelyezéséről, illetve az áthelyezés után a mai könyvtári helyiségek hasznosításáról.

Az iskola, óvoda, közösségi szintér és könyvtár általános művelődési központ keretében történő integrált működtetésének szakmai hatékonyságát a képviselő-testületnek felül kell vizsgálnia. A nem jelentős pénzügyi megtakarítások oldalán nem szabad feláldozni azt, hogy az egyes ellátási területek (iskola és óvoda) szakmailag elkülönülten, az Önkormányzat felé közvetlenül felelős szakmai vezetőkkel működjenek. Célszerű megvizsgálni annak a lehetőségét, hogy az „ámk” struktúra helyett önálló óvodai intézmény és önálló iskolai intézmény jönne létre úgy, hogy az iskola keretében működjön tovább a művelődési ház és a könyvtár illetve az önkormányzati rendezvényszervezés.

Polgármesteri Hivatal. **Igazgatás.**

Az Önkormányzat közigazgatási feladatait Péteri Község Polgármesteri Hivatalával látja el.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- a szolgáltató jellegű közigazgatás megteremtése,
- az elektronikus ügyintézés lehetőségének megteremtése,
- a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása (számítógép, gyors internet hozzáférés, stb.),

Az önkormányzati hivatallal kapcsolatos konkrét fejlesztési elképzelések:

- a teljes apparátus egy helyen történő munkavégzésének megteremtése,
- a hivatal épületének akadálymentesítése,
- a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosítása a gyors és eredményes munkavégzéshez.

A közigazgatás átszervezésének körében várható, hogy a jegyzői és az önkormányzati feladatok jelentős része elkerül a települések hatóköréből.

A Képviselő-testület hatékony önkormányzati ügyintézését szorgalmaz. Közpénzből szakmailag magasan képzett és "emberközpontú" Polgármesteri Hivatalt kell működtetni. A hivatal személyi állománya a szakmai alkalmasságot, a polgármesteri hivatal épületének felújítása, korszerűsítése pedig a tárgyi feltételeket biztosítja ehhez.

Nagy a lemaradásunk az elektronikus közigazgatás feltételeinek a megteremtésében. Itt ki kell dolgozni a megfelelő informatikai koncepciót és a korszerű ügyintézés fejlesztését pályázati források bevonásával el kell végezni.

A 2013-ra kialakítani tervezett „járási” közigazgatási szint alapvetően befolyásolja majd a helyi közigazgatás és benne a polgármesteri hivatalok működési kereteit.

Sport

A lakossági tömegsport feltételeinek a megteremtése önkormányzati alapfeladat. A település e célra alkalmas saját tulajdonú sportlétesítménnyel és korszerű tornateremmel rendelkezik. A sportpálya kiszolgáló létesítményei és a teniszpályája felújításra szorul. A felújítás ebben e ciklusban megtörténhet.

A Képviselő-testület fontosnak tartja a sporttevékenységekkel kapcsolatos közszolgáltatások további biztosítását. Ennek érdekében lehetőségeihez mérten gondoskodik a település sportéletének helyet adó épületek és pályák folyamatos karbantartásáról, rendben tartásáról.

Az Önkormányzat az egészséges életmód feltételeinek biztosítása érdekében ellátja a helyi sporttevékenységgel kapcsolatos feladatokat, így biztosítja a mozgáshoz való helyet, teret. Az egészséges életmód gyakorlásához, a szabadban történő kulturált időtöltés feltételeinek megteremtéséhez az Önkormányzat a szabadidő park, a sportpálya szabad használatát teszi lehetővé.

A felnőtt labdarúgó versenysport támogatása nem önkormányzati feladat. Erőn felüli támogatása ezidáig önként vállalt kötelezettség volt. A felnőtt labdarúgó versenysport közönségvonzó és közösségteremtő ereje ma már rendkívül csekély. Az Önkormányzat mai pénzügyi lehetőségei között a felnőtt labdarúgás további működési támogatásának növelésére a közeljövőben már nincs lehetőség.

Az önkormányzati pénzügyi forrásokat a felnőtt labdarúgó versenysport helyett a gyermeksport és az utánpótlássport felé kell inkább orientálni.

Az Önkormányzatnak támogatnia kell azokat a kezdeményezéseket, melyek az egészséges életmóddal, az egészségmegőrzéssel kapcsolatosak.

Szociális feladatok

A lakosság egészségügyi és szociális ellátását a törvényben előírt kötelezettségeknek megfelelően kívánjuk ellátni, egyúttal törekszünk ezek színvonalának emelésére. Tekintettel az általánosan romló országos szociális helyzetre és a lakosság egyre nehezebb szociális helyzetére, a helyi szociális ellátórendszer (pénzbeli támogatások rendszere, személyes gondoskodás körébe tartozó ellátások) működését a Képviselő-testületnek átfogóan felül kell vizsgálnia. A Képviselő-testület rendkívül fontosnak tartja a szociális alapellátások biztosítását, olyan szociális háló megteremtését, mely megfelelő biztonságot nyújt a település lakosságának. A szociálisan rászoruló lakosság számára várhatóan ezért a jelenleginél nagyobb mértékű szociális kiadások biztosítására lesz szükség.

Meg kell vizsgálnunk a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás és a támogató szolgálat, illetve a lakosság biztonságát és kényelmét szolgáló további szociális és közösségi célú (nem kötelező) ellátások biztosításának a lehetőségét.

Kiemelten fontosnak tartjuk a szociálisan rászoruló családok támogatását, segítségét, különös tekintettel a gazdasági válságból hátrányt szenvedőkre.

A hitelcsapdába került családok megsegítésére nincs fedezete az Önkormányzatnak.

Az időskorú személyek nappali ellátása Péteri vonatkozásában ma nem kötelező önkormányzati feladat. Ellátása ma hivatalosan Monoron a Gondozási Központ nevű szociális intézményben történik társulás keretében. Az ellátás lehetőségével a monori intézmény helyhiánya és a távolság miatt a helyi lakosság nem él. Lakossági igény esetén meg kell vizsgálni (önként felvállalt feladatként) az ellátás helyben történő biztosítását. Helyszíneként a helyi evangélikus egyházközség tulajdonában álló – félbemaradt – építmény, a jelenlegi „spotklub”, vagy a művelődési ház egyes helyiségei is szóba kerülhetnek.

A település központjában található, fokozott szociális problémákkal terhelt „Major” területét átfogóan rehabilitálni kell. Az önkormányzati tulajdonú terület és épület hasznosításával egyidejűleg kerülhet megoldásra a jelenleg az épületben élő szociálisan hátrányos helyzetű lakók elhelyezésének végleges rendezése. Erre vagy pályázattal, vagy magántőke befektetési célú bevonásával van reális lehetőség.

Gyermekjóléti ellátások

Bölcsőde

Bölcsőde ma nem működik Péteriben. Bölcsőde működtetése a jelenleg hatályos jogszabály szerint 10.000 alatti lakosságszámú településeken nem kötelező. A bölcsődei ellátásra azonban egyre fokozottabb lakossági igény jelentkezik. Bölcsőde kialakítására e gazdasági program időbeli hatálya alatt várhatóan nem kerül még sor.

Gyermekjóléti szolgálat

A gyermekjóléti szolgálat a monori kistérségi társulás által fenntartott szakintézmény keretében működik. A szolgáltatás települési jelenlétét és hatékonyságát alapvetően fokozni kell.

Gyermekek napközbeni ellátása.

Gyermekétkeztetés

A gyermekek napközbeni ellátása, felügyelete és a gyermekétkeztetés biztosítása kötelező önkormányzati feladat.

A Képviselő-testület - a 2011-ben kialakított rend szerint - továbbra is biztosítani kívánja az óvodáskorú és az iskoláskorú gyermekek napközbeni ellátásának feltételeit. Az óvoda nyári bezárását, leállítását a Képviselő-testület csak kifejezetten indokolt esetben engedélyezi. Az iskolai tanév júniusi lezárultával annak szeptemberi

megkezdéséig az Önkormányzat biztosítja az iskolás gyermekek nyári napközbeni felügyeletét.

Az óvodás kor előtti gyermekeink napközbeni elhelyezésének biztosítása érdekében szakmailag támogatjuk **családi napközik** létrehozását.

Az Önkormányzat határozottan támogatja azokat a programokat, rendezvényeket, mely az ifjúság kulturált szabadidő eltöltését, nevelését, művelődését szolgálják.

Az gyermekétkeztetéshez az ebédet külső szolgáltatótól vásároljuk. A reggeli és az uzsonna az intézményben készül. E rendszer átalakítása nem indokolt. Önálló konyha létesítése nem időszerű.

Településüzemeltetés

Az Önkormányzat a közszolgáltatások biztosítása és színvonalának emelése vonatkozásában az alábbi alapelveket figyelembe véve végzi:

- ✓ a gazdaságosság,
- ✓ a hatékonyság,
- ✓ az eredményesség.

A településüzemeltetési feladatok főbb szervezési, lebonyolítási feladatait az Önkormányzat alkalmazásában álló közcélú foglalkoztatottakkal végezteti, ezzel biztosítva azt, hogy a feladatok ellátása átlátható, összehangolható legyen. Meg kell azonban vizsgálni a **közterületi településüzemeltetés és intézményi karbantartás vállalkozói alapon történő ellátását**, ha a hatékonysági és a gazdaságossági számítások ezt indokolják.

Közterületek kezelése

Közterületek, parkok, játszóterek, utak, terek, járdák fenntartása

Az önkormányzati közterületek egészét rendszeres kezelésben és gondozásban kell tartani. A növények (fák, bokrok, cserjék stb.) telepítését és a parkosítást folytatni kell.

Fokozott figyelmet kell fordítani a közterületek gondozására, tisztán tartására. Gondoskodni kell a közterületek fásításáról, az elöregedett, veszélyes fák kivágásáról és pótlásáról. Figyelmet kell fordítani a közterületi utcabútorok állagának megőrzésére. Újabb látványelemekkel (pl. szobor, szökőkút, stb.) kell gazdagítani a települést.

Folyamatosan gondozni, ápolni kell a játszótereink eszközeit, zöldfelületeit.

Törekednünk kell új közösségi terek kialakítására, új játszóterek építésére.

A 2011-es szabályozás változása miatt várhatóan kevesebb közmunkás, és a kisebb önkormányzati forrás miatt kevesebb pénz áll majd rendelkezésre e célokra az elkövetkező években.

Fontos településképi elemek az egységes méretű és fajtájú fákból álló fasorok. Ilyenek kialakítása indokolt lehet a településközpontban (Kastélykert, Petőfi Sándor u., Dózsa Gy. u., temető előtti terület).

Közvilágítás

A közvilágítási hálózat jól kiépített. 2012-ben minden lámpatest új égőt kap. A rendszer átalakítása ma még nem indokolt. A jelenleg sötétebb utcárszekeken új, közvilágítási lámpákat helyez ki az Önkormányzat.

Utak

A belterületi szilárd burkolatú úthálózat ma egyre rosszabb állapotban van. A 2002-ben mindenféle alapozás, aládolgozás nélkül leterített pormentesítő aszfalt utak, amelyek alatt nincs teherhordó réteg és amelyek mellett nincs útszegély néhány centiméteres aszfaltrétege mára már teljesen elhasználódott. Az éves útjavítások (kátyúzások) csak eseti kezelést nyújtanak. Az utak felülete töredezett, rongálódott. A vízelvezetés szinte teljes hiánya miatt pedig folyamatosan károsodnak.

A korábbi gyakorlattól eltérően nem feltétlenül csak a frissen kiépült utcák szakszerű és tervszerű aszfaltozásának az előkészítésére, hanem a belterületi „rég” utcák útjainak a felújítását is tervezni kell az Önkormányzatnak.

A Képviselő-testület a helyi közutak fenntartásával kapcsolatban a közúthálózat karbantartása mellett, annak bővítésére is törekszik. Az Ady Endre utca, az Akácfa utca, a Rákóczi, a Tövis és a Széchenyi utcák meghosszabbítása, a Madách utca, a Bercsényi utca, a Zrínyi utca és a Kölcsey utca ma még burkolatlan. Az Arany János utca, a Szent István utca, a Tölgyfa utca, a Vörösmarty utca egy része és a Diófa utca pedig ideiglenes martaszfaltos stabilizációt kapott a tavalyi évben.

Köztemető

A „köztemetőként” működő temető egyházi tulajdonban és fenntartásban áll. A köztemető fenntartása viszont önkormányzati alapfeladat. E feladat szakszerű és törvényes ellátása csak a tulajdonos egyházzal megkötött megállapodás keretében vagy egy teljesen önálló temető kialakításával történhet. Az evangélikus egyházzal meg kell találni az együttműködés lehetőségét. Ennek sikertelensége esetén új megoldást kell találni a köztemetői feladatok jogszerű ellátására és a köztemető követelményeinek és működési feltételeinek a kielégítésére (vízvételi lehetőségek, szemétyűjtők, zárhatóság, mosdóhelyiség, stb.) Indokolt a ravatalozó épületének külső, belső felújítása és a kor követelményeinek megfelelő átalakítása. A ravatalozó elé esővédő előtető kialakítását tervezzük.

Csapadékvíz elvezetés

El kell készíttetni a település egészére a felszíni víz elvezetésének tanulmánytervét. Folytatni kell a vízvezető rendszerek tervezését és kiépítését. Új szilárd burkolatú utak már csak vízvezető árkokkal együtt építhetők. A csapadékvíz elvezető rendszer elemeinek és a felszíni vízvezető árkok karbantartását folyamatosan végezni kell,

Járdaépítés

A gyalogjárda-építések a frekventált településközponti területeken, intézmények, közösségi terek előtt önkormányzati kivitelezésben kell, hogy megvalósuljon. A település egyéb pontjain az önerős járdaépítési program keretében épülhetnek (önkormányzati műszaki felügyelettel) gyalogjárdák.

Ivóvízellátás

Az Önkormányzat saját tulajdonú, korszerű víziközmű-rendszerrel rendelkezik, amelynek a működése stabil. Az ivóvíz hálózat karbantartása folyamatos. A rendszer a következő időszakban komolyabb fejlesztést nem igényel. A Képviselő-testületnek keresnie kell az olcsóbb víziközmű üzemeltetés lehetőségeit.

Kommunális szemétszállítás, kezelés **Köztisztaság és településtisztaság**

2011-ben üzemelni kezdett a Duna – Tisza Közi hulladékgazdálkodási rendszer. Ennek keretében biztosított a házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés, a gyűjtőszigetes szelektív hulladékgyűjtés, a zöldhulladék gyűjtése.

E mellett működik a házhoz menő kommunális hulladékgyűjtés.

A lomtalanításra és az elektronikai hulladékok begyűjtésére évente kerül sor.

Az Önkormányzatnak felül kell vizsgálnia a helyi hulladékgazdálkodási tervét és a ciklus elején környezetvédelmi programot kell elfogadnia.

Folyamatosan gondoskodni kell a rekultivált hulladéklerakó monitoringjáról, felügyeletéről.

Az Önkormányzat:

- továbbra is gondoskodik a kommunális hulladék elszállításáról és ártalmatlanításáról
- terjeszti a szelektív hulladékgyűjtést, gondoskodik arról, hogy a településen további helyekre kihelyezésre kerüljenek a szelektív hulladéktároló edények.
- évente megszervezi a lomtalanítást,
- szemétyűjtési akciókat szervez a lakosság és a civil szervezetek, valamint a tanulók bevonásával,
- biztosítja azt, hogy a közterületekre hulladékgyűjtő edények megfelelő számban legyenek kihelyezve, illetve rendszeres időközönként ürítésre kerüljenek,

- gondoskodik az önkormányzati közutak téli hó eltakarításáról,
- gondoskodik a közterületek tisztántartásáról, a zöldfelületek gondozásáról.

Péteri, 2011. június 21.

**Dr. Molnár Zsolt
polgármester**

Záradék:

Jelen gazdasági programot Péteri Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a ...../2011.(VI/23.) határozatával jóváhagyta.

Péteri, 2011. június 23.

**Dr. Molnár Zsolt
polgármester**